

Pediyatrik Terimler ve Halk Dilindeki Karşılıkları - I

Abraş	: 1. El ve yüzde lekeler halinde olan bir çeşit deri hastalığı (Hatay, Niğde). 2. Çil (Eskişehir). 3. Düzgün olmayan, pütürlü, pürüzlü deri (Samsun).
Ağırsaklanmak	: Çıbanın kızarılarak sertleşmesi, katılaşması (Denizli, Niğde, İçel).
Ağsak	: Çıban altındaki sertlik (Niğde).
Akarca	: 1. Daima akan çıban, sıracı, fistül (Isparta, Burdur, Balıkesir, Kütahya, Eskişehir, Zonguldak, Kastamonu, Çorum, Çankırı, Samsun, Amasya, Tokat, Sivas, Ankara, Kayseri, Niğde, İçel, Antalya, Nevşehir). 2. Deri veremi, cüzzam (Eskişehir, Kars).
Akca	: Daima akan çıban, fistül (Bilecik).
Aklık	: Deri hastalığı ilaçlarında kullanılan beyaz renkli toz (Sinop).
Akpaklak	: Beyaz kabarcıklı yanık (Burdur).
Akış	: Boyunda çıkan bulaşıcı bir çeşit çıban (Afyon).
Alabele	: Çiçekbozuğu veya çilli yüz (Isparta, Burdur, Eskişehir, Ankara).
Alazlama	: 1. Yüzde ve vücutta çıkan çıbanlar, kızartılar (Uşak, Eskişehir, Sakarya, Kars, Çankırı, Ordu, Trabzon, Erzurum, Sivas, Yozgat, Niğde, Konya). 2. El, ayak ve yüzün kızarıp şişmesiyle meydana gelen bir hastalık, yılanlık (Manisa, Bilecik, Bolu, Zonguldak, Çankırı, Sinop, Samsun, Amasya).
Alazlatmak	: Alazlama hastalığını tedavi ettirmek (Bolu).
Alazma	: Yüzde ve vücutta çıkan çıbanlar, kızartılar (Samsun).
Algelin	: Ateşli hastalıktan al lekeler oluşmuş deri (Afyon).
Algöynek	: Kurdeşen hastalığı (Niğde).
Anadan cavlak	: Doğuştan kel olan kimse (Denizli).
Anız biti	: Ekin biçildikten sonra tarlada kalan saplarda kendiliğinden meydana gelerek insanda kaşınıtı yapan çok küçük bir böcek (Muğla).
Apraz	: Yüzde olan siyah lekeler (Antalya).
Arşaklanmak	: Çıban ya da yaranın, kızarıp şişmesi (Sinop, Edirne).
Aşgar	: Kızıl yüzlü ve yarasa tüylü kişi (Niğde).
Aşkar	: 1. Saçının ön kısmı dökülmüş kimse (Trabzon). 2. Çil (Hatay). 3. Sarı saçlı adam (Mardin, Kahramanmaraş, Hatay, Niğde, İçel).
Atazlamak	: 1. Cildi döverek kızartmak (Artvin). 2. Isırgan otu gibi asitli bir otun cildi kızartması (Artvin).
Ateş pare	: Bir cilt hastalığı, yılanlık (Afyon, Ankara).
Avankmak	: Çıban ya da yaranın şişmesi, azması (Denizli).
Ayara	: Çocukların parmak aralarında çıkan yara, çıban (Erzincan).
Ayaz	: 1. Kel (Samsun, Edirne). 2. Seyrek saçlı baş (Adana).
Aydalanmak	: Çocukta pamukçuk hastalığı görülmesi (Van).
Ayluh	: Çocuklarda birkaç yıl işleyen yara (Artvin).
Aynalı	: Kel, saçsız (Isparta, Denizli, Malatya, Sivas).
Ayvaz	: Saçsız, kel (Ankara).
Azanlamak	: Yaranın, çıbanın azması (Kütahya).
Baak	: Vücutta ve elde meydana gelen beyaz benekler (Çanakkale).
Baba	: Büyük ve onulmaz çıban (Çorum, Sinop, Samsun, Amasya, Tokat, Ordu, Gümüşhane, Kastamonu, Erzincan, Van, Elazığ, Malatya, Gaziantep, Kahramanmaraş, Sivas, Yozgat, Kırşehir, Kayseri, Niğde, Konya).
Bahaklaşmak	: Cildi lekelenmek, beneklenmek, gebelikte lekelerin ortaya çıkması (Zonguldak).
Bahank	: Vücutta ve elde meydana gelen beyaz benekler (Denizli, Aydın, Kütahya).
Bakırbasma	: 1. Vücudun yer yer kızarması ile beliren bir hastalık (Manisa, Çanakkale, Eskişehir, Çankırı). 2. Dizlerden aşağıda çıkan yara (Ankara).
Balbaş	: Sulu bir yara (Burdur).
Balgımak	: Çıbanın olgunlaşması (Kütahya).
Banak	: Vücutta ve elde meydana gelen beyaz benekler (Aydın, Balıkesir).
Basra	: Yüzde çil ve leke (Denizli).
Başçiğez	: Çıbanın başı (Elazığ).
Başlı	: Başlı gözüken çıban (Afyon, Niğde).
Başsız	: Başlı gözükmeyen çıban (Niğde).
Baş vermek	: Çıbanın olgunlaşması (İzmir, Samsun, Niğde, Antalya, Afyon).
Beğ	: Cilt üzerindeki koyu renk leke (Kayseri).
Belen	: Uçuk, dudaklarda görülen bir çeşit deri hastalığı (Kütahya).
Belin	: Deri üzerinde görülen şişlik (Bursa).
Belinlemek	: Dudakta uçuk çıkması (Kütahya).
Beng	: Cilt üzerinde koyu renk leke (Kastamonu).
Benk	: Cilt üzerindeki koyu renk leke (Trabzon, Artvin, Kayseri, Kastamonu).
Berç	: Nasır, deri üstünde oluşan sertlik (Afyon, Konya).
Bere	: Yara izi (Manisa).
Bertig	: Yara, bere (Burdur).
Bertik	: Yara, bere (Burdur, Denizli, Aydın, Eskişehir, Bolu, Tokat, Konya, Kütahya, Kastamonu, Zonguldak, Amasya, Sinop).
Bertilmek	: 1. Yaranın azması (Burdur, Çorum). 2. Berelenmek (Kastamonu).
Bertilmek	: Berelenmek, yaralanmak (Ordu, Niğde).
Bezeleme	: Vücutta şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Burdur, Denizli, Muğla).
Bezeme	: 1. Vücutta şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Uşak, Burdur, Denizli, İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Bursa, Kütahya, Eskişehir, Kastamonu, Sinop, Amasya, Ordu, Ankara, Konya). 2. Vücutta akşamları çıkıp sabahları batan kabarcık şeklinde olan bir deri hastalığı (İzmir). 3. Yüzde görülen bir deri hastalığı (İzmir).

Bezenmek	: Vücutta meydana gelen kızartılara karşı tedavi edilmek (Amasya).
Bezeme	: Vücutta şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Gaziantep).
Bezetzem	: Bir çeşit deri hastalığını iyileştirdiğine inanılan, ocak denilen ??? (Afyon).
Bezi	: Yara veya çıban dolayısıyla vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen şişkinlik, beze (Aydın).
Bezileme	: Vücutta şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Burdur).
Bezime	: 1. Yara, bere (Afyon). 2. Deride morluk, çürük (Afyon). 3. Deride kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Burdur).
Bezlemek	: Cildi pul pul kabarmak (Gümüşhane).
Bıcık	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Erzincan).
Bıçılğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Malatya, Ankara).
Bıçılkan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Niğde, Amasya).
Bıçırğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Aydın, İstanbul, Amasya, Sinop, Samsun, Ağrı, Erzurum, Bitlis, Malatya, Kahramanmaraş, Kayseri, Kırşehir, Niğde, İçel, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Antalya).
Bıçırığı	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Kırşehir).
Bıçırğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Gümüşhane).
Bıçık	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Afyon, Burdur).
Bıçılğan	: Kadınların meme uçlarında, çocukların ayaklarında ter, pislik gibi nedenlerle olan sulu yara (Uşak, Isparta, Denizli, Aydın, Eskişehir, Amasya, Ordu, Gaziantep, Sivas, Ankara, Niğde, Konya, Adana, İçel, Antalya).
Bıçılğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Malatya, Gümüşhane).
Bıçılğın	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (İçel).
Bıçılkan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Sivas, Ankara, Adana, Konya, İçel).
Bıçılmak	: Sidik, soğuk su ve havanın etkisiyle deride ince yarıklar, çatlaklar oluşması (İçel).
Bıçırğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Isparta, Niğde, Muğla, Tekirdağ).
Bıçırğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Hatay).
Bıçırkan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ankara, Adana).
Bıdılcın	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Kütahya).
Bıdırğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Konya).
Bıkılcan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Isparta, Denizli).
Bılık bılık	: Su toplamış yara (Afyon).
Bılmak	: Yarası iltihaplanmak (Afyon, Isparta, Denizli, Burdur, Aydın, İzmir, Çanakkale, Bursa, Kütahya, Eskişehir, Kocaeli, Bolu, Kastamonu, Samsun, Ordu, Giresun, Muğla).
Bılınmak	: Yarası iltihaplanmak (Muğla).
Bıllık	: Yarası iltihaplanmak (Çanakkale).
Bıngı	: Açılmamış çıbanın ağrısını dindirmek için yapılan ilaç (İçel).
Bızeme	: Deride şiş ve kızartılarla beliren bir deri hastalığı (Kastamonu).
Bızık	: Kırta çıkan ucu sivri yara (Elazığ).
Biçik	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Denizli).
Biçilgen	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ordu, Konya).
Biçirğan	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Artvin, Ankara).
Biçirgen	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ordu, Giresun).
Bişirgen	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ordu).
Bişirük	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ordu).
Bişiruk	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Elazığ).
Bitilgen	: Ter, pislik, çamur gibi nedenlerle olan sulu yara (Ordu).
Boğa tiken	: Çıban için kullanılan bir bitki (Kayseri).
Bok	: Pamukçuk hastalığında çocukların ağzında görülen kabarcıklar (Muğla).
Bostancık	: Çıbana benzer, büyükçe şişlik (Kahramanmaraş).
Bozalak	: 1. Egzama gibi bir deri hastalığı (Isparta, Burdur). 2. Kel (İzmir).
Bozanak	: Egzama gibi bir deri hastalığı (Eskişehir).
Börlüyen	: El üzerinde çıkan bir yara (Kütahya, Eskişehir).
Buber beni	: Siyah ben (Çanakkale).
Buçuk	: Dudakta olan uçuk (Erzincan).
Büşürgen	: Pişik (Ordu).
Camba	: Şirpençe denilen bir çıban (Gaziantep).
Cıba	: Kel, saçsız (Kastamonu).
Cıbarın	: 1. Cildi dövülmekten kabarmak (Isparta, Tokat, Yozgat, Bolu, Malatya, Konya, İçel). 2. Yarası iltihap ve su toplamak (Çorum, Yozgat).
Cıdavlaşmak	: Çıban ya da yarası olgunlaşmak (Burdur).
Cıdavlu	: Vücudunda daima yara bulunan kimse (Sivas).
Cıdır	: 1. İrileşmiş yara (Afyon, Isparta). 2. Vücutta sık sık çıkan yara. 3. İnsan vücudundaki kir (Denizli).
Cığıt	: Gebelerin yüzlerinde oluşan lekeler (Ankara, Gaziantep).
Cihit	: Gebelerin bacaklarında çıkan sivilceler (Eskişehir).
Cıbe	: Çiçekbozuğu (Ankara).
Cibil cibil	: Yaranın sulanmasını anlatır (Eskişehir).
Cibir cibir	: Yaranın sulanmasını anlatır (Eskişehir).
Cıdav	: Yeni açılan yara (Malatya).
Cığır beni	: Yüzde ve boyunda olan kırmızı ben (Aydın, Çanakkale).
Ciyret	: İrin, pislik (Kocaeli).
Cop cop sancımak	: Çıbanı zonklamak (Ankara).
Cobuk	: Çopur, çiçekbozuğu yüzlü (Konya).
Coddu	: Çopur, çiçekbozuğu yüzlü (Kars).
Conak	: Konak, küçük çocukların başındaki kepekler (Niğde).
Cubur	: Çopur, çiçekbozuğu yüzlü (Konya).
Cudam	: Cüzam (Çorum, Kars).
Cüçük	: Çıbanın ortasında toplanan katı irin (Malatya, Hakkari, Kırşehir).
Çaça	: Sulu yara (Artvin).
Çahmah	: Yüzde olan ve çakmak taşı çakılarak tedavi edilen bir cilt hastalığı.
Çakışma	: Hastalık ya da yaranın yayılması (Muğla).
Çakmak	: Deri hastalığı, yara, çıban (İzmir, Sakarya, Sinop, Amasya, Tokat).
Çal	: Ben, çil, leke (Trabzon, Adana).

Çalık	: Yara, çıban izi (Burdur, Kütahya, Samsun, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adana, Muğla).
Çalma	: 1. Bir cilt hastalığı (Aydın, Muğla). 2. Azmış yara veya sivilce (Aydın).
Çapar	: Çiçekbozuğu (Uşak, Burdur, Aydın, Tokat, Gaziantep, Kahramanmaraş, Hatay, Sivas).
Çapur	: Çiçekbozuğu yüz (Gümüşhane, Sivas).
Çarpana yüzü	: Kara kuru ve çiçekbozuğu yüzü (Sivas).
Çendek	: Yüzü çiçekbozuğu, çopur olan kimse (Ordu).
Çetele	: Soğuktan el ve ayakların çatlaması (Manisa).
Çıbar atmak	: Çıban çıkartmak (Gümüşhane, Diyarbakır).
Çığırıtı	: Gebelerin yüzlerinde görülen koyu renk lekeler (Afyon, Isparta, Aydın, Manisa, Çanakkale, Eskişehir, Bolu, Çankırı, Elazığ, Kahramanmaraş, Ankara, Niğde, Konya, İçel, Muğla).
Çıhma	: Vücutta çıkan başsız çıban (Gümüşhane, Kayseri).
Çıkıl	: Vücutta meydana gelen kabarcıklar (Samsun).
Çıkma	: Yara (Eskişehir, Gaziantep, Yozgat).
Çımkısmak	: Kaşınmak (Afyon, Eskişehir, Bolu, Sinop).
Çımkıştırmak	: Yara olgunlaşırken çevresinin acıyla kaşınması (Uşak).
Çıpar	: Çiçekbozuğu yüz (Gümüşhane).
Çıtavık	: Yara, çıban (İçel).
Çiçeklemek	: Yara veya çıbanın etrafının kabarcıklanması (Aydın).
Çiftletmek	: Çıbanların geçmesi için iki eli yumruk yapıp birbirine vurarak iyileştirmek (Zonguldak).
Çiğit	: 1. Çocuğu olacak kadınların bacaklarında çıkan sivilceler (Isparta). 2. Çocuğu olacak kadınların yüzlerinde meydana gelen lekeler (İçel).
Çıpar	: Çopur, çiçekbozuğu yüz (Gümüşhane).
Çipildemek	: Yarası sulanmak (Amasya).
Çiplik	: Şeytan turnağı (Nevşehir).
Çivit	: 1. Gebelerin yüz ve vücutlarında olan leke (Kahramanmaraş, Sivas). 2. Güneşin yaptığı çil (Kahramanmaraş).
Çivizik	: Sivilce (Van).
Çizdirme	: Yüz ve kolda görülen kaşıntı, kızartı (Zonguldak).
Çoban	: Çıban (Trabzon).
Çomar	: Yara üzerindeki kabuk (Denizli).
Çonduk	: Çopur, çiçekbozuğu yüz (Konya).
Çopurli	: Vücudunda çok miktarda kıl bulunan insan (Artvin).
Çotruk	: Yüzünde fazlasıyla çiçekbozuğu olan kimse (Konya).
Çör	: Küçük yara, bere (Bilecik).
Çuh	: Ağız ve dudaklarda meydana gelen kabarcıklar, uçuk (Van).
Dabas	: Kurdeşen (Bolu).
Dabaz	: 1. Kurdeşen, deri üzerinde olan ve kaşıntı yapan kırmızı kabarcıklar (Eskişehir, Bolu, Elazığ, Malatya, Şanlıurfa, Gaziantep, Kahramanmaraş, Sivas, Ankara, Kayseri, Nevşehir, Niğde, Adana, İçel, Kırşehir). 2. Kaşıntı.
Dalak	: Şarbon hastalığı (Aydın, Bolu, Artvin, Muğla).
Dalak dalak olmak	: Derinin kırmızı lekeler halinde kabarması (Giresun).
Dalazlanmak	: Vücudun bazı yerlerinde yara, çıban çıkması (Tokat, Konya).
Danaburnu	: Parmakta çıkan bir çeşit çıban (Isparta).
Danamemesi	: İnsan ve hayvanlarda olan büyük çıban (Gümüşhane).
Dangır	: Kel, saçı dökülmüş (Kars).
Dankur	: Kel, saçı dökülmüş (Ağrı).
Daramak	: Sivilce, çıban çıkarmak (Trabzon).
Darucuk	: Çocukların karın ve yüzlerinde olan bir deri hastalığı (Ordu).
Datlıcak	: Dudak kenarlarında çıkan yara (Gümüşhane).
Daylı	: Büyük çıban, yıl çıbanı, tehlikeli çıban (Nevşehir, Konya).
Daz	: 1. Kellere başında kellikten geriye kalmış izlere denir (Kahramanmaraş, Konya). 2. Saçsız baş, kel (Balıkesir, Bolu, Sinop, Amasya, Tokat, Gaziantep, Sivas, Ankara, Kayseri, Niğde, Adana, Tekirdağ).
Dazalah	: Saçsız baş, kel (Kars).
Değirme	: Deri üzerinde yuvarlak şekilde olan yara, egzama (Kayseri).
Demirönü	: Egzama, temriye (Erzincan).
Demiröyü	: Egzama, temriye (Erzincan).
Demreği	: 1. Egzama, temriye (Isparta, Çorum, Amasya, Tokat, Trabzon, Şanlıurfa, Gaziantep, Hatay, Sivas). 2. Egzama hastalığını tedavi eden kimse.
Demna	: Egzama, temriye (Kayseri).
Demra	: Egzama, temriye (Çorum).
Demravi	: Egzama, temriye (Artvin).
Demre	: Egzama, temriye (Amasya, Çankırı, Gaziantep).
Demreğe	: Egzama, temriye (Amasya).
Demreği	: Egzama, temriye (Çorum, Tokat).
Demrevi	: Egzama, temriye (Kars).
Demriye	: Egzama, temriye (Isparta).
Demuravi	: Egzama, temriye (Artvin).
Denegutnu	: Kurdeşen denilen deri hastalığı (Niğde).
Denekutnu	: Kurdeşen denilen deri hastalığı (Niğde).
Derma	: Egzama, temriye (Sivas, Yozgat).
Dermege	: Egzama, temriye (Kayseri).
Dermeği	: Egzama, temriye (Malatya).
Deveçeği	: Eritema nodosum hastalığı (Niğde).
Develemek	: Kaşınmak (Antalya).
Deve temresi	: Egzama, temriye (Kütahya).
Devimek	: Kaşınmak (İçel).
Devinmek	: Kaşınmak (Adana, İçel).
Devmek	: Kaşınmak (İçel).
Dıbz	: Saçsız, kel (Balıkesir, Gümüşhane, Çorum, Kars, Erzurum, Sivas).
Dığıl dığıl kanamak	: Elleri yarılıp çatlayarak kanamak (Denizli).
Dıldıbz	: Saçı tamamen dökülmüş kimse (Kars, Erzurum).
Dımrlamak	: Yara ya da çıbanın sızlaması (İçel).